

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Strafrecht en volkswil

14 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- kenmerk 1
Het zich afzetten tegen 'het politieke establishment' / het gevestigde politieke bestel.
In de tekst staat dat Fortuyn zich keerde tegen een nieuw soort 'regenteskheid' en terugkeer van het paternalisme (regels 17-22) 1
- kenmerk 2
het verwoorden van gevoelens en opvattingen die sterk leven onder het grote publiek / luisteren naar de gewone mensen en de stem van het volk vertolken
In de tekst staat dat "Het willen luisteren naar klachten van het publiek" het handelsmerk van Fortuyn is geworden (regels 30-32) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn (één van de volgende):

- Een deel van de burgers voelde zich niet of onvoldoende vertegenwoordigd door de gevestigde politieke partijen.
Fortuyn was in staat het heersende ongenoegen bij een grote groep burgers waar te nemen. / Fortuyn was in staat dit gevoel van onbehagen van velerlei soort los te maken. / Fortuyn was in staat om ook niet-stemmers aan te trekken.
- Er is sprake van een kloof / geringe communicatie tussen kiezers en gekozene. / Blijkbaar hadden veel burgers het gevoel dat er niet of nauwelijks naar hen werd geluisterd door de in het parlement vertegenwoordigde politieke partijen.
Fortuyn wilde luisteren naar wensen en klachten van het publiek. / Het heldere taalgebruik waarvan Fortuyn zich bediende, kun je zien als een bewijs dat Fortuyn de noden van de burgers onderkende.

16 maximumscore 4

argumenten voor juryrechtspraak

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- Er wordt recht gedaan aan de wil van het volk waardoor het draagvlak van uitspraken groter wordt geacht.
- Juryrechtspraak wordt gezien als democratisch.
- Juryleden kunnen zich beter (dan de rechter) in de positie van het slachtoffer verplaatsen. / Juryleden zullen zich eerder met het slachtoffer identificeren dan met de dader(s) waardoor ze meer oog zullen hebben voor de belangen van het slachtoffer.
- Juryrechtspraak is een uitdrukking van burgerschap; deze rechtspraak doet een beroep op het plichtsgevoel van burgers om zich verantwoordelijk te voelen voor de rechtspraak.

per juist argument

1

argumenten tegen juryrechtspraak

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- Een jury laat zich meer leiden door het gevoel dan door rechtsbeginselen.
- De wil van het volk – populisme – krijgt de overhand ten koste van de professionaliteit van de rechtspraak.
- Juryleden zijn makkelijker te beïnvloeden dan rechters.

per juist argument

1

Vraag	Antwoord	Scores
17	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – articulatiefunctie: het op de politieke agenda plaatsen van maatschappelijke eisen en wensen van de burgers zoals de wens om meer inspraak in de strafrechtspraak of de eis om hogere straffen; – communicatiefunctie: politieke partijen zijn intermediair tussen kiezers en gekozenen / intermediair tussen burgers en politici. Politieke partijen moeten actief communiceren met de bevolking om hun wensen te horen en voorstellen van politici met burgers/achterban te bespreken. – aggregatiefunctie: het tegen elkaar afwegen van wensen, eisen en belangen bijvoorbeeld over de vraag hoever de bemoeienis van het volk op de strafrechtpleging moet gaan. 	
	per juiste functie met uitleg	1
18	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het legaliteitsbeginsel houdt in dat een persoon alleen veroordeeld kan worden voor gedrag dat bij de wet strafbaar is gesteld • Het legaliteitsbeginsel biedt de burgers rechtsbescherming / biedt burgers bescherming tegen te grote overheidsmacht of tegen willekeur van de kant van de overheid 	1 1
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Twee van de volgende voorbeelden van verbeteringen van de positie van slachtoffers:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De rechter kan de verdachte een schadevergoeding opleggen en deze vordering toewijzen aan het slachtoffer. – Het slachtoffer heeft het recht om in een ernstige misdrijfzaak te vertellen welke gevolgen het strafbare feit voor hem of haar heeft gehad. – Er bestaat het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Dat is opgericht om slachtoffers van geweldsmisdrijven die op geen enkele andere wijze hun schade vergoed kunnen krijgen toch enigszins financieel tegemoet te komen. 	
	per juist voorbeeld	1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 6	
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="314 387 1362 656">• Invoerfase Voorbeeld van een juiste beschrijving is: een (groot) deel van de burgers vond dat de strafwetgeving in Nederland niet streng genoeg was, bracht dit tot uitdrukking en werd vervolgens herkend door de poortwachters (de media) / burgers kwamen met de wens/eis voor strengere strafwetgeving en deze wens kwam op (de publieke en) de politieke agenda. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="314 656 1362 779">• Conversiefase/Omzettingsfase Voorbeeld van een juiste beschrijving is: regering/parlement besloot de strafwetgeving aan te passen 	2
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="314 779 1362 969">• Uitvoerfase Voorbeeld van een juiste beschrijving is: het OM past zijn vervolgingsbeleid aan op basis van de nieuwe of aangescherpte strafbepalingen / de nieuwe wetgeving wordt in de praktijk door de rechters toegepast 	2
<p data-bbox="314 1014 1362 1048"><i>Opmerking</i></p> <p data-bbox="314 1048 1362 1081"><i>Wanneer alleen een fase genoemd wordt, geen punten toekennen.</i></p>		
21	maximumscore 3	
<p data-bbox="314 1160 1362 1193">Voorbeeld van een juist antwoord is:</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="314 1193 1362 1350">• Het dilemma van de rechtsstaat houdt in dat de overheid aan twee doelen van de rechtsstaat probeert te voldoen. Er is sprake van een spanning tussen enerzijds het doel rechtshandhaving en anderzijds het doel rechtsbescherming 	1
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="314 1350 1362 1695">• Bij het ontstaan van de veiligheids- en risicomaatschappij doet de overheid er alles aan om de burgers te beschermen tegen criminaliteit en overlast. Deze nadruk op rechtshandhaving kan ten koste gaan van een ander doel van de rechtstaat namelijk de rechtsbescherming. De overheid dient de vrijheid van burgers of de privacy van burgers te waarborgen. Dit laatste komt in het gedrang indien de overheid maatregelen neemt zoals het toekennen van extra bevoegdheden aan de politie om te fouilleren of om gegevens op te vragen van telefonie of internetgebruik 	2

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 2 Voorbeeld van een juiste uitleg is: <ul style="list-style-type: none">Levenslang is in Nederland echt levenslang. Het doel van deze straf, namelijk bescherming van de maatschappij, wordt volledig gerealiseerdEr was dus geen enkele reden voor het opleggen van een tbs. Deze maatregel heeft immers ook als doel de maatschappij tegen de dader te beschermen (en is erop gericht de veroordeelde zodanig te behandelen dat deze geacht wordt na behandeling te kunnen functioneren in de samenleving zonder een ernstig risico te vormen voor de samenleving of zichzelf) <i>Opmerking</i> <i>Een omgekeerde redenering vanuit tbs is ook mogelijk.</i>	1 1
23	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none">De taak van de Hoge Raad is, beoordelen of rechters van rechtbanken en gerechtshoven het recht op een juiste wijze hebben toegepastDe uitspraken (jurisprudentie) van de Hoge Raad zijn richtinggevend voor oordelen van rechtbanken en gerechtshoven in vergelijkbare zaken in de toekomst. / Uitspraken van de Hoge Raad hebben in de toekomst voor lagere rechters de werking van een wet (In dit geval heeft de Hoge Raad de combinatie van levenslange gevangenisstraf en tbs, zoals opgelegd door het Hof in Den Haag, afgekeurd. Voortaan is het voor rechtbanken en gerechtshoven duidelijk dat deze combinatie niet kan worden opgelegd.)	1 1